

KARTA KURSU

Specjalność nauczycielska

Nazwa	Diagnoza edukacyjna
Nazwa w j. ang.	<i>The Educational Diagnosis</i>

Koordynator	dr Anna Kwatera	Zespół
		dydaktyczny
Punktacja ECTS*	1	Zespół Instytutu Pedagogiki

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest przedstawienie procesu diagnozy edukacyjnej. Nabycie wiedzy i umiejętność stosowania metod i technik indywidualnego poznawania ucznia oraz diagnozowania problemów grupowych w klasie szkolnej. Dogłębne poznanie technik: wywiadu, obserwacji, ankiety, dyferencjału semantycznego, socjometrii, analizy dokumentów. Poznanie wybranych narzędzi badania dojrzałości szkolnej oraz testów badania umiejętności szkolnych i ich znaczenia w procesie edukacyjnym.

Warunki wstępne

Wiedza	z zakresu zrealizowanych kursów w ramach MKN wymienionych poniżej zgodnie z logiką następstwa przedmiotów
Umiejętności	z zakresu zrealizowanych kursów w ramach MKN wymienionych poniżej zgodnie z logiką następstwa przedmiotów
Kursy	Emisja głosu Komunikacja interpersonalna Wprowadzenie psychologii Wprowadzenie do pedagogiki Dydaktyka ogólna Praca nauczyciela-wychowawcy w szkole Psychologia rozwojowa Praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	<i>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</i> W01. zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się, przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych i sposoby ich przewyżczenia; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice; W02. metody i techniki określania potencjału ucznia; Oraz W03. zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; W04. organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; W05. zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	B.2.W6. B.2.W7. W01 B.2.W4. B.2.W3 , B.2.W4
Umiejętności	<i>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</i> U01. rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów; U02. zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; U03. określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	B.2.U5. B.2.U6. B.2.U7.
Kompetencje społeczne	<i>Efekt uczenia się dla kursu</i>	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	<i>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</i> K01. okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; K02. profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; K03. samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; K04 współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.	B.2.K1. B.2.K2. B.2.K3. B.2.K4.

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin				15							

Opis metod prowadzenia zajęć

Case study, dyskusja, warsztaty/symulacje z wykorzystaniem metod aktywizujących, obserwacja uczniów na podstawie filmu - dokonywanie opisu zgodnego z procedurą obserwacyjną, zadanie w terenie (socjometria lub wywiad z uczniem)

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esei)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium zal
W01						X		X					X
W02						X		X					X
W03						X		X					X
U01		X		X				X					
U02				X		X							
U03		X		X				X					
K01						X		X					
K02						X		X					
K03				X		X		X					
K04						X		X					

Kryteria oceny

Zaliczenie – projekt indywidualny (25 %), aktywność warsztatowa i dyskusja (25%), kolokwium zaliczeniowe (50%).

Uwagi

Treści merytoryczne (zgodne ze Standardem Kształcenia Nauczycieli z dn.25.07.2019r.):

1. Pojęcie i znaczenie funkcjonalnej diagnozy edukacyjnej. Typologie i składniki systemu edukacyjnego.
2. Warunki wpływające na przebieg oraz skuteczność uczenia się i funkcjonowania ucznia; środowisko społeczno-wychowawcze; metody i techniki wspomagające uczenie się.
3. Zasady i metody dokonywania diagnozy nauczycielskiej i określania potencjału ucznia; praca z uczniem zdolnym; techniki diagnostyczne w pedagogice: obserwacja, analiza dokumentów, metody kwestionariuszowe: wywiad, ankieta, dyferencjał semantyczny; socjometria; pomiar dydaktyczny.
4. Specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się: zapobieganie, wczesne wykrywanie, działania wspierające.
5. Trafność oceniania szkolnego jako proces wspierania edukacyjnego rozwoju ucznia i cel diagnozy edukacyjnej.

Wykaz literatury podstawowej:

- Brzezińska A.I. *Socjometria* [w:] Brzeziński J.M. (red.) (2020) *Metodologia badań społecznych*, Wyd. Zysk i Spółka, Warszawa
- Chojak M, (2021), *Nauczycielska diagnoza pedagogiczna w przedszkolu i w szkole*, Wydaw. Difin, Warszawa.
- Kowalewski M., (2021), *Ocenianie wspierające w budowaniu jakości praktyki edukacyjnej szkoły*, Wydaw. UŁ, Łódź
- Kwatera A. (2016), *Zakresy kompetencji nauczyciela do pracy z uczniem wybitnie zdolnym* [w:] H.Stępniewska-Gębik, J.Rybska-Kłapa (red.). „Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych”. Wydaw. Libron, Kraków
- Kwatera A., Mądry-Kupiec M., (2017), *Edukacyjne znaczenie intra- i interpersonalnych relacji nauczyciel-uczeń w nawiązaniu do analizy transakcyjnej*, [w:] „Edukacyjna Analiza Transakcyjna”, nr 6, s. 88-108.
- Mądry – Kupiec M., Zawisza E., Śliwa E, (2018), *Objaw-znak-kod. Rozważania w kontekście prawidłowego i zaburzonego rozwoju dziecka*, Wyd. UP Kraków.
- Knapik T., (2018), *Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej*, ORE, Warszawa; adres: [ost_knapik_diagnoza-funkcjonalna-2-z-okl..pdf](#)
- Niemierko B.(red.), (2023), *Diagnostyka edukacyjna*, PWN, Warszawa
- Paszkiewicz A., (2019), *Trudne sytuacje w klasie szkolnej – identyfikacja, propozycje rozwiązań*, Wydaw. Difin, Warszawa.

Wykaz literatury uzupełniającej:

- Budzik M., (2019), *Ocenianie kształtujące. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli*, Wydaw. Raabe, Warszawa
- Grzywniak C. (2012), *Stymulacja rozwoju dzieci z trudnościami w uczeniu się*, Wydaw. Nauk. Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków.
- Koszwa U. (2019), *Wczesna diagnoza dziecięcych trudności w liczeniu*. Wydawnictwo Impuls, Kraków.
- Miński R., (2017), Wywiad pogłębiony jako technika badawcza. Możliwości wykorzystania IDI w badaniach ewaluacyjnych, *Przegląd Socjologii Jakościowej*, Tom XIII, Numer 3, dostęp: XI 2020 r. adres: http://www.qualitativesociologyreview.org/PL/Volume39/PSJ_13_3_Minski.pdf
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zmianami, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001280/O/D20201280.pdf>
- Skalik K. (2018), *Specjalne potrzeby edukacyjne a matematyka*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zmianami,* <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20200001280/O/D20201280.pdf>

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	3
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat	3
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1